

Hội thảo quốc tế: An ninh và Phát triển biển: Hợp tác quốc tế và chia sẻ kinh nghiệm Âu - Á

Ngày 9-10/6/2016, tại Quảng Ninh, Học viện Ngoại giao và Phái đoàn Liên minh châu Âu (EU) tại Việt Nam phối hợp tổ chức Hội thảo quốc tế với chủ đề “An ninh và Phát triển biển: Hợp tác quốc tế và chia sẻ kinh nghiệm Âu-Á” nằm trong Chương trình Hỗ trợ đối thoại chiến lược EU - Việt Nam. Tham dự Hội thảo có hơn 150 đại biểu, các chuyên gia, học giả đến từ châu Âu, châu Á và Việt Nam.

Hội thảo diễn ra trong bối cảnh môi trường an ninh biển thời gian qua có nhiều diễn biến phức tạp, là cơ hội để học giả và quan chức chính phủ từ các nước châu Á và châu Âu thảo luận, chia sẻ khuôn khổ pháp lý, kinh nghiệm, biện pháp thúc đẩy hợp tác, từ đó đưa ra các chính sách đối phó hiệu quả với các thách thức an ninh biển truyền thống và phi truyền thống; đồng thời nâng cao năng lực của quốc gia trong việc giải quyết các vấn đề an ninh biển và khai thác nguồn tài nguyên biển của quốc gia và khu vực.

Tại Hội thảo, các đại biểu đề cập đến những vấn đề cơ bản và thời sự về an ninh và phát triển biển. Các đại biểu nhận định, trật tự quốc tế, an ninh, an toàn trên biển cần tiếp tục được duy trì và cải thiện; Công ước Liên Hợp Quốc (UNCLOS) về Luật Biển năm 1982, được coi là Hiến pháp Biển, cần được các bên tôn trọng. Các nước liên quan cần hành động có trách nhiệm, trên tinh thần thượng tôn pháp luật, đóng góp lớn hơn, thiết thực hơn nhằm duy trì hòa bình, ổn định tại khu vực. ASEAN có vai trò quan trọng định hình kiến trúc an ninh ở khu vực và là diễn đàn quan trọng để thảo luận vấn đề

biển Đông, xây dựng các cơ chế quản lý và kiểm soát các tranh chấp biển...

Theo các học giả, phần lớn các vấn đề an ninh phi truyền thống trên biển về bản chất là những vấn đề xuyên quốc gia, thường xuất phát từ các động cơ kinh tế, vì thế các nước liên quan cần áp dụng cách tiếp cận toàn diện để giải quyết các nguyên nhân gốc rễ từ khía cạnh kinh tế và xã hội, tăng cường chia sẻ thông tin và hợp tác. Bên cạnh đó, các đại biểu cũng nhấn mạnh về việc gác lại các tranh chấp về chủ quyền, tập trung vào việc quản lý các tình huống khủng hoảng và thúc đẩy các hợp tác thực chất để xây dựng lòng tin. Trong bối cảnh đó, xây dựng Bộ Quy tắc về Ứng xử ở biển Đông (COC) là vô cùng cần thiết.

Quan điểm xuyên suốt trong các phiên thảo luận là ý chí chính trị, các biện pháp xây dựng lòng tin và tôn trọng các quy tắc, chuẩn mực pháp lý quốc tế, tôn trọng lẫn nhau là chìa khoá để vượt qua những khác biệt về yêu sách chủ quyền, vùng biển, khoảng cách về năng lực ứng phó để hợp tác nhằm bảo vệ không gian biển, không gian sinh tồn chung của các quốc gia. Các diễn giả tiếp cận những diễn biến gần đây ở biển Đông và biển Hoa Đông từ nhiều khía cạnh, nhằm tìm kiếm các cơ hội và ý tưởng về quản trị chung và thúc đẩy hợp tác giữa các quốc gia liên quan trực tiếp đến tranh chấp. Đồng thời đề xuất các nước ASEAN có chung lý tưởng cần thay đổi cách tiếp cận, tập trung hơn trong việc thúc đẩy hợp tác cùng có lợi trên biển trên cơ sở luật pháp quốc tế.

Kết thúc Hội thảo, các đại biểu cùng thảo luận về các đề xuất cụ thể nhằm thúc đẩy hợp tác về an ninh và phát triển trên biển, chia sẻ về chính sách quốc gia và

kinh nghiệm kết hợp khai thác tài nguyên với bảo vệ môi trường biển theo hướng phát triển bền vững...

TA.

Hội thảo “Đổi mới và nâng cấp tạp chí khoa học xã hội theo tiêu chuẩn quốc tế”

Ngày 20/6/2016 tại Sapa (Lào Cai), nhân kỷ niệm 91 năm ngày Báo chí cách mạng Việt Nam (21/6/1925-21/6/2016), Viện Hàn lâm KHXH Việt Nam đã tổ chức Hội thảo *Đổi mới và nâng cấp tạp chí khoa học xã hội theo tiêu chuẩn quốc tế*. Tham dự Hội thảo có Lãnh đạo Viện Hàn lâm KHXH Việt Nam, đông đảo các cán bộ làm công tác tạp chí tại 34 tạp chí thuộc Viện Hàn lâm KHXH Việt Nam và các đại biểu khách mời đến từ một số cơ quan báo chí. Tiếp nối Hội thảo “Xây dựng các tạp chí khoa học xã hội theo tiêu chuẩn quốc tế” tổ chức tại Thị xã Cửa Lò (Nghệ An) năm 2014, nội dung Hội thảo lần này tập trung làm rõ các tiêu chuẩn quốc tế đã được công nhận đối với các tạp chí khoa học; đồng thời đề xuất các giải pháp để từng bước đổi mới và nâng cấp các tạp chí khoa học nói chung, các tạp chí khoa học xã hội thuộc Viện Hàn lâm KHXH Việt Nam nói riêng theo tiêu chuẩn quốc tế, liên quan đến một số vấn đề như: mô hình tổ chức, cơ chế quản lý hoạt động, cơ chế tài chính,...

Hội thảo nhận định, trong bối cảnh toàn cầu hóa và hội nhập hiện nay, các tạp chí khoa học của Việt Nam nói chung, các tạp chí khoa học xã hội của Viện Hàn lâm KHXH Việt Nam nói riêng không thể đứng ngoài quỹ đạo hội nhập các tiêu chuẩn quốc tế của tạp chí khoa học. Những năm gần đây, các tạp chí khoa học xã hội ở Việt Nam nói chung, ở Viện Hàn lâm KHXH Việt Nam nói riêng đang từng bước đổi mới và nâng cấp về nội dung, chất lượng khoa học, về thể thức và hình

thức trình bày theo tiêu chuẩn quốc tế, cụ thể là theo tiêu chuẩn các tạp chí được xếp hạng trong hệ thống của Viện Thông tin khoa học Mỹ (ISI) và Cơ sở dữ liệu tóm tắt và trích dẫn lớn nhất (Scopus) của Nhà xuất bản Elsevier Hà Lan.

Tính đến tháng 3/2016, Việt Nam có 356 tạp chí khoa học được đưa vào danh mục tạp chí tính điểm của Hội đồng chức danh giáo sư nhà nước. Trong số đó, mới chỉ có 1 tạp chí được vào danh sách ISI, 2 tạp chí được vào danh sách Scopus. Viện Hàn lâm KHXH Việt Nam có 34 tạp chí, nhưng chưa có tạp chí nào lọt vào danh sách của ISI hay Scopus. Thực trạng này có một phần nguyên nhân là do trình độ phát triển của nền khoa học Việt Nam trên mặt bằng chung so với thế giới và khu vực còn ở mức khiêm tốn; nguồn nhân lực, vật lực khoa học để nâng cao chất lượng khoa học cho các tạp chí này bị hạn chế đáng kể; truyền thống và uy tín khoa học của các tạp chí khoa học xã hội của Viện Hàn lâm KHXH Việt Nam còn đang trong giai đoạn đầu xây dựng và phát triển đối với cộng đồng khoa học thế giới...

Sau khi nghe các bài tham luận, các ý kiến thảo luận và các kiến nghị, đề xuất, Lãnh đạo Viện Hàn lâm KHXH Việt Nam khẳng định, việc đổi mới, nâng cấp tạp chí theo tiêu chuẩn quốc tế là hết sức cần thiết nhưng cần có lộ trình, và các tạp chí thuộc Viện Hàn lâm KHXH Việt Nam cần quyết tâm thực hiện. Lãnh đạo Viện giao nhiệm vụ cho các tổng biên tập các tạp chí chuẩn bị đề án và lộ trình cụ thể xây dựng tạp chí theo tiêu chuẩn quốc tế. Trên cơ sở đề án của các tạp chí, Lãnh đạo Viện Hàn lâm KHXH Việt Nam sẽ họp và quyết định lựa chọn một số tạp chí có tiềm năng để tập trung đầu tư nâng cao chất lượng, tiếp cận với tiêu chuẩn ISI.

LÊ HỮU